

Fietsroute met historische punten en door een prachtig stuk natuur.
 Lengte 34 km, gedeeltelijk langs fietsknooppunten (aangeduid als Knp.).
 Start bij het Toeristisch Informatie Punt op de Boerestreek.
 Het nummer tussen vierkante haken [*] is het nummer van het betreffende informatiepaneel van de Historische Route.

- 25m U steekt de straat over en ziet direct na de paddenstoel aan de linkerkant het bord over Duinen-Zathe [2].
 U volgt het fietspad >De Bosberg.
- 25m U ziet aan de rechterkant de Hoolten Klinte [29], het gebouw van de Historische Vereniging Appelscha e.o..
 De Bosbergweg fungeerde vroeger als huwelijksmarkt [30], restaurant De Bosberg was een fietsenstalling [30]. Als u het fietspad volgt, krijgt u aan de rechterzijde de ingang van
- 260m het Openluchttheater [30]. U volgt het fietspad en gaat na 200m het fietspad rechts op (niet het wandelpad rechts daarvan).
 Op het volgende kruispunt ziet u links de ingang van
- 600m Beatrixoord [31]. U gaat rechtdoor en volgt Knp. 83 (dit is vóór de onderdoorgang N381 rechtsaf); bij einde fietspad rechtsaf de Aekingaweg op.
- 2500m In de bocht staat rechts het informatiepaneel [32]; rechtdoor gaat een zandpad naar de “Anarchistencamping” waar een oorlogsmonument staat. Terug naar de Aekingaweg en die volgen tot u op de T-splitsing met de Wester Es komt. Hier linksaf het fietspad op. Een stuk verder ziet u aan de rechterkant
- 1300m de Trefkerk [33] – Wester Es 50 – met een klokkenstoel op het kerkhof. Daarna Knp. 85 volgen. Voorbij de parkeerplaats:
- 1000m 1^e weg rechts (*wandelpad*, niet fietsen!) staat na ongeveer
- 400m de voermanswoning [34] van Staatsbosbeheer: Terwisscha 5.
 Terug naar fietspad en Knp. 85 volgen en dan Knp. 88-61-39-63.
- 8000m Bij Knp. 63 ziet u rechts van u (naast de paddenstoel) Oude Willem 3, de Boscamping, voorheen Ús Blau Hiem [35] (terras).
 Alvorens rechtdoor te gaan om Knp. 89 te volgen gaat u eerst ca. 100m naar links om daar aan de rechterzijde de oude opslagschuren [36] van Staatsbosbeheer te bekijken. Ga terug om Knp. 89 te volgen.

- 1400m Vlak voor de tunnel Oude Willem 9, boerderij [37]. Na de tunnel linksaf fietspad op, volg Knp. 89. U komt langs camping Alkenhaer (terras).
- 3900m Op de Drentseweg huisnr. 23 t/m 39 aan de linkerzijde: een rijtje oude arbeiderswoninkjes [38].
 Na 340m linksaf, fietspad.
- 1000m Einde fietspad rechtsaf naar Vaart ZZ 120, 'De Lichtfontein': de voormalige school van Appelscha-Boven [39]. Kanaal oversteken, rechtsaf en bij Knp. 96 richting Knp. 92 tot de
- 1700m woonboten en daar rechtsaf het kanaal volgen.
 U krijgt aan de rechterzijde bij het bankje niet alleen het zicht op Vaart ZZ 151 aan de overzijde (Hoeve Damsluis) maar ook op de Damsluis zelf [40] en het bijbehorende sluiswachtershuis.
 Op de T-splitsing (Menneweg) slaat u
- 135m even rechtsaf, dan ziet u net voor de brug paneel [41] met nogmaals zicht op Hoeve Damsluis alsmede het sluiscomplex. U bevindt zich hier op de grens met Drenthe, zie de grenspaal op de linkerhoek aan de overkant van de brug. U kunt hier ook afdalen naar de sluiskolk en deze van nabij bekijken. U fietst terug de Menneweg op en vervolgt de route richting Knp. 92-98-66. Aan deze weg bevinden zich aan de linkerzijde
- 2400m drie monumentale boerderijen (soms met de naam op het dak). Zie infobord nr. [72] rechts naast de oprit van de derde boerderij, huisnr. 5.
- 2900m De Menneweg wordt in de bocht Lycklamavaart, fiets door naar de boerderij huisnr. 1 [66]. In het gebied rechts van u worden regelmatig kraanvogels gespot.
- 2200m Weg links aanhouden richting Ravenswoud. In de kom van Ravenswoud, net vóór de 1^e weg links [67] Veenwijksweg nr.1, de vroegere schoolmeesterswoning die hoort bij het gebouw om de hoek op nr. 3: de voormalige Lagere School [68]; daarnaast op nr. 5 het 100^e dorpshuis in Friesland [69].
 De weg volgen, einde weg rechtsaf (Compagnonsweg). Op de kruising rechtdoor; direct aan de linkerzijde ziet u op het grasveldje
- 430m het beeld van de veenwerkers [70]. De Compagnonsweg
- 250m volgen, rechts op nr. 25: het laatste veenarbeidershuisje [71].

- 200m U passeert de monumentale ijzeren ophaalbrug [45]. Hier gaat u linksaf, richting Appelscha. Ter hoogte van Eerste Wijk 8A
- 1500m staat links een monument [15] ter nagedachtenis aan slachtoffers van WO2. Einde weg rechtsaf. Op de hoek,
- 300m Vaart NZ 92, staat de woning van de Heeren der Compagnons [14]; Vaart NZ 80 was de woning van de
- 180m veenbaas Van der Sluis [13]. U gaat het bruggetje over en vervolgt de weg aan de overzijde van het kanaal. Dan 2^e weg links, Van
- 950m Emstweg. Ter hoogte van nr. 29 aan de rechterzijde een monument [28] ter nagedachtenis aan boswachter Van Emst.
- 270m Op de rotonde bent u rechts weer bij het TIP-kantoor.

N.B.: meer informatie & historische foto's op de website:
www.historische-route.nl
(wordt nog aangevuld)

